

2.0107 מסירת נשק צבאי לאזרחים

תוקף סעיפים 1 עד 36 מה- 26 בספטמבר 2006

הגדרות

1. בפקודה זו:
 - א. "אזרח" - אדם אשר מלאו לו 18 שנים, ואשר הינו אחד מהמפורטים להלן:
 - (1) תושב יישוב ההגמ"ר;
 - (2) חייל ישיבת הסדר בתקופת של"ת;
 - (3) חייל הנח"ל בתקופת של"ת;
 - (4) עובד צה"ל;
 - (5) אדם הנמנה עם האוכלוסיות הנוספות הקבועות בקפ"ק אמ"ץ-חט' המבצעים 1/1.003 (להלן: "קפ"ק").
 - ב. "סמכות" - הפקמ"רים, הזרועות, אמ"ש, אמ"ן, אלר"ם ואגף התקשוב.
 - ג. "גורם מוסמך" - בעל תפקיד, כמפורט להלן:
 - (1) ביחידת האזרח - אחד מהמפורטים להלן:
 - א) מפקד היחידה, שדרגתו סא"ל, לפחות;
 - ב) קצין בדרגת אל"ם, לפחות, אשר הוסמך לכך על ידי מפקד היחידה;
 - (2) בחטמ"ר או במחוז שבו מתגורר האזרח, בתנאי שהאזרח הוא תושב יישוב הגמ"ר: מפקד החטמ"ר או מפקד המחוז שדרגתו סא"ל, לפחות.
 - ד. "גורם מרכז" - קצין בדרגת רס"ן, לפחות, אשר הוסמך על ידי ראש הסמכות לרכז את הטיפול בדבר מסירת נשק צבאי לאזרחים ביחידות וביישובים שבתחום הסמכות. לעניין סעיף משנה זה, ייחשב אמ"ש כסמכות של היחידות אשר אינן שייכות לשום סמכות אחרת.
 - ה. "נשק אישי" - כהגדרת נשק אישי צבאי בפ"מ [2.0101](#).
- ו. "יישוב הגמ"ר" - יישוב הנמצא במערך ההגמ"ר הקדמי או במערך ההגמ"ר העורפי, כהגדרתם בפ"מ [9.0102](#).

כללי

2. אמ"ץ-חטיבת המבצעים אחראית לקבוע את המדיניות בדבר מסירת נשק צבאי לאזרחים.
3. פקודה זו קובעת את סוגי האוכלוסיות האזרחיות הזכאיות לקבל נשק אישי, את תהליך הרשאה ואת העקרונות המנחים בתחום. הוראות מפורטות בנושאים המוזכרים בפקודה ייקבעו בקפ"ק.
4. ניתן למסור נשק אישי לאזרחים אשר אושרו לקבל נשק אישי בתהליך הרשאה אישי או בתהליך הרשאה זמני.
5. המדיניות בדבר מסירת נשק צבאי לחיילים מופיעה בפ"מ [2.0101](#).
6. תפקידי רכז הביטחון (רב"ש או רב"ץ) (להלן: "רכז הביטחון") מפורטים בהק"ם 07/01.

תהליך הרשאה אישית

7. תהליך הרשאה האישית המפורט בקפ"ק, נועד לבדוק אם אזרח עומד בתבחינים שנקבעו בקפ"ק לנשיאת נשק אישי.
8. אזרח המעוניין לשאת נשק אישי בהרשאה אישית, יגיש לגורם המוסמך בקשה שתכלול את המסמכים המפורטים להלן:

- א. ויתור על סודיות רפואית.
- ב. אישור עדכני מרופא בדבר תקינות מצב בריאותו.
- ג. אישור על מעבר אימון בנשק אישי, כולל מטווח, בהתאם להוראות מז"י, בסוג הנשק שהוא צפוי לקבל.
- ד. אזרח שהוא תושב יישוב הגמ"ר - גם המלצת רכז הביטחון בישוב שבו הוא מתגורר.
- ה. אזרח הנמנה עם מערך המילואים - גם המלצת מפקדו הישיר במילואים שהוא קצין, והמלצה זו תינתן רק לאחר עיון בתיקו האישי המצוי ביחידה.
9. הגורם המוסמך יבחן את בקשת האזרח. אם מצא הגורם המוסמך כי קיים צורך ביטחוני המחייב נשיאת נשק אישי על ידי האזרח, כאמור בקפ"ק - יפתח בתהליך הרשאה אישית באמצעות הגורם המרכז. תהליך זה יכלול את בדיקת הבקשה על ידי מקמצ"ר-מחלקת האג"ם והמקצועות (להלן: "מקמצ"ר"), כמפורט להלן.
10. מקמצ"ר יבדוק את בקשת האזרח מול מקרפ"ר, מיטב, משרד הבריאות, משטרת ישראל, השב"כ וכל גורם אחר המפורט בקפ"ק.
11. אם הביע אחד מהגורמים המפורטים בסעיף 10 לעיל, התנגדות למסירת נשק לאזרח, יודיע על כך מקמצ"ר לגורם המוסמך. הביעו כל הגורמים, המפורטים בסעיף 10 לעיל, שאינם מתנגדים למסירת נשק לאזרח, יהיה רשאי מקמצ"ר להודיע לגורם המוסמך כי לא קיימת התנגדות לבקשת האזרח.
12. במקרה בו הודיע מקמצ"ר כי לא קיימת התנגדות למסירת נשק אישי לאזרח, רשאי הגורם המוסמך למסור נשק אישי לאזרח במסגרת הרשאה אישית.
13. במקרה בו מקמצ"ר הודיע כי קיימת התנגדות למסירת נשק אישי לאזרח, רשאי הגורם המרכז, לבקשת האזרח, לפתוח בתהליך הרשאה חריגה, כמפורט בקפ"ק, אשר יכלול התייעצות ראש הסמכות או סגנו עם הפרקליט הצבאי הרלוונטי, מקמצ"ר, משטרת ישראל, הגורם המרכז, הגורם המוסמך וכל גורם רלוונטי אחר. בתום תהליך ההרשאה החריגה מוסמכים ראש הסמכות או סגנו להורות, בכפוף לסייגים הקבועים בקפ"ק ומנימוקים שיירשמו, על מסירת נשק אישי לאזרח.
14. נשק אישי יונפק לאזרח רק לאחר שאושר על ידי הגורם המוסמך בתהליך ההרשאה האישית או על ידי ראש הסמכות או סגנו בתהליך ההרשאה החריגה. את הנשק האישי ינפיק הגורם המוסמך עם תעודת הרשאה אישית.

תהליך הרשאה זמנית

15. תהליך ההרשאה הזמנית נועד לבדוק אם אזרח עומד בקריטריונים שנקבעו בקפ"ק לנשיאת נשק אישי לתקופה המוגבלת בזמן ולמשימה שהוגדרה מראש.
16. אזרח המעוניין לשאת נשק אישי בהרשאה זמנית, יגיש לרכז הביטחון בקשה, וזו תכלול את המסמכים המפורטים להלן:
- א. אישור עדכני מרופא בדבר תקינות מצב בריאותו.
- ב. אישור על מעבר אימון בנשק אישי, כולל מטווח, בהתאם להוראות מז"י, בסוג הנשק אותו הוא צפוי לקבל.
17. רכז הביטחון יבחן את בקשת האזרח. אם מצא רכז הביטחון כי קיים צורך ביטחוני המחייב נשיאת נשק אישי על ידי האזרח, כאמור בקפ"ק, יפתח בתהליך הרשאה זמנית, באמצעות הגורם המרכז. התהליך יכלול בדיקת הבקשה על ידי מקמצ"ר, כמפורט להלן.
18. מקמצ"ר יבדוק את בקשת האזרח מול מקרפ"ר, מיטב, משרד הבריאות, משטרת ישראל, השב"כ וכל גורם אחר המפורט בקפ"ק.
19. אם הביע אחד מהגורמים המפורטים בסעיף 18 לעיל, התנגדות למסירת נשק לאזרח, יודיע על כך מקמצ"ר לרכז הביטחון. הביעו כל הגורמים, המפורטים בסעיף 18 לעיל, שאינם מתנגדים למסירת נשק לאזרח, יהיה רשאי מקמצ"ר להודיע לרכז הביטחון כי לא קיימת התנגדות לבקשת האזרח.

בלמ"ט

2.0107

פקודות מסכ"ל, 1 מארס 81

20. במקרה בו הודיע מקמצ"ר כי לא קיימת התנגדות למסירת נשק אישי לאזרח, רשאי רכז הביטחון למסור נשק אישי לאזרח במסגרת הרשאה זמנית.
21. במקרה בו מקמצ"ר הודיע כי קיימת התנגדות למסירת נשק אישי לאזרח, רשאי הגורם המרכז לפתוח בתהליך הרשאה חריגה, כמפורט בקפ"ק, אשר יכלול התייעצות ראש הסמכות או סגנו עם הפרקליט הצבאי הרלוונטי, מקמצ"ר, משטרת ישראל, הגורם המוסמך, הגורם המרכז וכל גורם רלוונטי אחר. בתום תהליך ההרשאה החריגה מוסמכים ראש הסמכות או סגנו להורות, בכפוף לסייגים הקבועים בקפ"ק ומנימוקים שיירשמו, על מסירת נשק אישי לאזרח.
22. נשק אישי יונפק לאזרח רק לאחר שאושר על ידי רכז הביטחון בתהליך ההרשאה הזמנית או על ידי ראש הסמכות או סגנו בתהליך ההרשאה החריגה. את הנשק האישי ינפיק רכז הביטחון עם תעודת הרשאה זמנית.
23. אם קיים צורך ביטחוני המחייב מתן נשק אישי לעובד צה"ל לצורכי עבודתו בצבא, ניתן למסור לו נשק על-פי תהליך ההרשאה הזמנית, כמפורט לעיל, באמצעות הגורם המוסמך ביחידה שבה הוא עובד, במקום רכז הביטחון, ובכפוף לשינויים הנובעים מכך.

אישור נשיאת נשק אישי

24. אזרח אשר קיבל נשק אישי, יישא עימו את תעודת ההרשאה בכל עת שבה הוא נושא את הנשק האישי. עובד צה"ל יישא עימו גם את תעודת העובד צה"ל שלו, כמשמעותה בפ"מ [30.0106](#), בכל עת שבה הוא נושא את הנשק האישי. נמנה האזרח עם מערך המילואים, וקיבל נשק אישי בהרשאה אישית - יישא עימו גם את תעודותיו הצבאיות האישיות הנושאות את תמונתו (כהגדרתם בפ"מ [30.0106](#)) בכל עת שבה הוא נושא את הנשק האישי ויציגם בפני הגורם המוסמך, או בפני חייל שהוסמך לכך על ידו, אם נדרש לעשות כן.

היתר נשיאת נשק

25. אזרח אשר קיבל נשק אישי בהרשאה אישית, יהיה רשאי לשאתו גם לצורך אבטחה עצמית, ליווי בני משפחתו בטיולים, אבטחת מקום מגוריו והתנדבות במשמר האזרחי - הכול בתנאי שאינו עושה כן בתמורה לשכר. בנוסף, אזרח כאמור רשאי להשתמש בנשקו האישי לצורך שירותו בשירות מילואים פעיל.
26. שימוש בנשק אישי על ידי אזרח במסגרת השתלבות באבטחת מקום מגוריו יהיה רק למטרות שיקבעו הממונים עליו במסגרת ההשתלבות באבטחה ובהתאם להוראותיהם. שימוש בנשק אישי על ידי אזרח במסגרת התנדבותו במשמר האזרחי יהיה רק למטרות שיקבעו הממונים עליו במשמר האזרחי ובהתאם להוראותיהם.

אופן נשיאת נשק אישי ואבטחתו

27. אזרח יישא נשק אישי, יחמש אותו, יאבטח אותו, יאחסן אותו, יפקיד אותו ויפעיל אותו, כאמור בפ"מ [2.0101](#) ובפקודות הצבא האחרות המחייבות. הגורם המוסמך (או רכז הביטחון אם הנשק האישי נמסר לפי תעודת הרשאה זמנית), יודא כי למקבל הנשק ידועות הפקודות הנ"ל וכן הוראות הפתיחה באש שפורסמו על ידי אמ"ץ-חט' המבצעים.

ידווח בדבר הפעלת נשק אישי, אובדנו או גניבתו

28. אזרח שהפעיל נשק אישי הנמצא ברשותו, שלא באישור הגורם המוסמך (או רכז הביטחון אם הנשק האישי נמסר לפי תעודת הרשאה זמנית), ידווח מייד על השימוש לגורמים המפורטים להלן:
- א. תחנת משטרת ישראל או תחנת המשטרה הצבאית, הקרובה למקום האירוע או למקום מגוריו.
- ב. לגורם אשר מסר לו את הנשק האישי (הגורם המוסמך או רכז הביטחון).
29. על אף האמור בסעיף 28 לעיל, אם אזרח הפעיל נשק אישי הנמצא ברשותו במסגרת שירותו הצבאי, ידווח על כך בהתאם לאמור בפ"מ [2.0101](#).
30. אבד או נגנב נשק אישי שהחזיק אזרח, יפעלו האזרח ויחידתו, כאמור בפ"מ [2.0101](#), בשינויים המחויבים. כמו כן, אם האזרח הוא תושב יישוב הגמ"ר - ידווח גם לרכז הביטחון ביישוב שבו הוא מתגורר על אובדן הנשק או גניבתו.

בלמ"ט

הוראות נוספות

31. אין האמור בסעיפים 13 ו-21 לעיל בא להחיר מסירת נשק אישי לאזרח, כאשר קיים איסור בדין למסור נשק לידי האזרח האמור. כמו כן, האמור בסעיפים הנ"ל - אין בו כדי לגרוע מחובת האזרח לעמוד בכל שאר תנאי פקודה זו, ובתנאים הקבועים בקפ"ק.
32. יחידה שניפקה נשק אישי לאזרח לפי פקודות הצבא, כאמור לעיל - יראו אותה כיחידתו של האזרח בכל הנוגע לנשק האישי, ומפקד היחידה הנ"ל ייחשב כמפקד האזרח בכל הנוגע לנשק האישי. דין משמעותי של אזרח לגבי עבירה שנעברה בנשק האישי, ייערך בפני קצין שיפוט של היחידה שניפקה את הנשק.
33. במקרים חריגים, מסירת נשקים צבאיים לגורמים חוץ צבאיים שאינם נמנים על האוכלוסיות המפורטות לעיל, תאושר פרטנית בכתב על ידי ראש אמ"ק, לאחר היוועצות עם מפצ"ר-יעח"ק.

הוראות משלימות

34. בקפ"ק ייקבעו הוראות משלימות לפקודה זו שיעסקו, בין היתר, בנושאים המפורטים להלן:
- א. האוכלוסיות הנוספות הרשאיות להגיש בקשה לקבל הרשאה לנשיאת נשק אישי, כאמור בסעיפים 1, 7, 8, 15 ו-16 לעיל.
- ב. תהליכי ההרשאה ומסירת הנשק האישי, לרבות האמור בסעיפים 13 ו-21 לעיל.
- ג. התדירות והתהליך לחידוש תוקפה של תעודת הרשאה, כולל הבדיקות החוזרות שיש לבצע.
- ד. תהליך הגשתה של בקשה חוזרת מטעם אזרח, שבקשתו לקבל נשק אישי נדחתה או שניטל ממנו הנשק האישי שניתן לו, לרבות האמור בסעיפים 13 ו-21 לעיל.
- ה. מנגנון פיקוח, מעקב ובקרה אחר מסירת הנשק האישי, תקינותו ואבטחתו, לרבות מנגנון למניעת מתן יותר מנשק אישי אחד לאזרח.
- ו. נוהל נטילת נשק אישי.
35. הסמכויות יפרסמו הוראות משלימות לפקודה זו שיעסקו, בין היתר, בנושאים המפורטים להלן ובכפוף לקפ"ק ולהוראות מז"י:
- א. אבטחת הנשק האישי והשמירה עליו במחסנים או בנשקיות היישוב.
- ב. זמני הטיפול בנשק אישי.
- ג. רישום הנשק האישי ומעקב אחר חלוקתו.
- ד. נוהל בדיקות וביקורות.

סייג לתחולה

36. פקודה זו אינה חלה על מסירת נשק אישי לחניכי גדנ"ע ולשוחרים בעת אימון (לרבות בעת שמירה על מתקנים צבאיים) בהדרכת צה"ל, שלגביהם ייקבעו הסדרים בהוראות הקבע של אמ"ש ובאישור אמ"ץ-ראש חטיבת המבצעים, וכן על מסירת נשק אישי לבני מיעוטים תושבי איו"ש, שלגביהם ייקבעו הסדרים בהוראות הקבע של מתפ"ש ובאישור אמ"ץ-ראש חטיבת המבצעים.